YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)
6 päivänä kesäkuuta 1996 *

Asiassa C-127/94,

jonka High Court of Justice, Queen's Bench Division on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevissa asioissa

The Queen

vastaan

Ministry of Agriculture, Fisheries and Food,

ex parte: **H. & R. Ecroyd Holdings Ltd ja John Rupert Ecroyd,**

ennakkoratkaisun asetuksen (ETY) N:o 804/68 5 c artiklassa tarkoitetun maksun soveltamisesta maito- ja maitotuotealalla 31 päivänä maaliskuuta 1984 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 857/84 (EYVL L 90, s. 13), sellaisena kuin se on muutettuna 20.3.1989 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 764/89

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

(EYVL L 84, s. 2) ja 13.6.1991 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 1639/91 (EYVL L 150, s. 35), 3 a artiklan 1 kohdan tulkinnasta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja D. A. O. Edward sekä tuomarit J. C. Moitinho de Almeida, C. Gulmann (esittelevä tuomari), P. Jann ja L. Sevón,

julkisasiamies: P. Léger,
kirjaaja: hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— H. & R. Ecroyd Holdings Ltd ja John Rupert Ecroyd, edustajinaan barrister N. Green ja barrister s. Lee, solicitor W. Nevillen valtuuttamina,

— Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään Treasury Solicitor's Departmentin virkamies s. Braviner, jota avustavat K. Parker, QC, ja barrister A. McNab,

— Alankomaiden hallitus, asiamiehenään ulkoasiainministeriön oikeudellinen pääneuvonantaja A. Bos,

— Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään oikeudellinen neuvonantaja A. Brautigam ja oikeudellisen yksikön virkamies J.-P. Hix,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellinen neuvonantaja G. Rozet ja oikeudellisen yksikön virkamies X. Lewis,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan H. & R. Ecroyd Holdings Ltd:n ja John Rupert Ecroydin, edustajinaan N. Green ja s. Lee, Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen, asiamiehenään s. Braviner, avustajinaan K. Parker ja A. McNab, neuvoston, asiamiehenään A. Brautigam ja komission, edustajanaan asianajaja H.-J. Rabe, Hampuri, esittämät suulliset huomautukset 12.10.1995 pidetyssä istunnossa,

kuultuaan julkisasiamiehen 11.1.1996 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 High Court of Justice, Queen's Bench Division, on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 27.10.1993 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 3.5.1994, EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla useita ennakkoratkaisukysymyksiä asetuksen (ETY) N:o 804/68 5 c artiklassa tarkoitetun maksun soveltamisesta maito- ja maitotuotealalla 31 päivänä maaliskuuta 1984

annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 857/84 (EYVL L 90, s. 13), sellaisena kuin se on muutettuna 20.3.1989 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 764/89 (EYVL L 84, s. 2) ja 13.6.1991 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 1639/91 (EYVL L 150, s. 35), 3 a artiklan 1 kohdan tulkinnasta.

2 Nämä kysymykset on esitetty sellaisten kuuden erillisen tässä kansallisessa tuomioistuimessa nostetun kanteen yhteydessä, joilla moitittiin päätöksiä, joiden mukaan Ministry of Agriculture, Fisheries and Food (maatalous-, kalastus- ja elintarvikeministeriö, jäljempänä ministeriö) kieltäytyy myöntämästä kantajille maitokiintiötä.

3 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen peruutettua antamallaan päätöksellä neljässä pääasiassa esitetyt kysymykset yhteisöjen tuomioistuimen presidentti määräsi 14.12.1994 antamallaan määräyksellä asian poistettavaksi rekisteristä siltä osin kuin se koski näiden pääasioiden asianosaisia.

4 Yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltävänä ovat siten ainoastaan kahdessa pääasiassa esitetyt kysymykset; näistä toisen on pannut vireille H. & R. Ecroyd Holdings Ltd (jäljempänä Ecroyd Limited) ja toisen John Rupert Ecroyd (jäljempänä Rupert Ecroyd).

Asiaa koskevat säännökset

5 Maito- ja maitotuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä säädettiin yhteisen maatalouspolitiikan toteuttamisen yhteydessä 27.6.1968 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 804/68 (EYVL L 148, s.13).

6 Koska huomattavat ja kasvavat ylijäämät olivat luonteenomaisia maidon ja maitotuotteiden markkinatilanteelle, neuvosto antoi 17.5.1977 asetuksen (ETY) N:o 1078/77, jolla otettiin käyttöön muun muassa maidon ja maitotuotteiden kaupan pitämisestä luopumispalkkioita koskeva järjestelmä (EYVL L 131, s. 1). Palkkion myöntämisen edellytyksenä oli 2 artiklan 2 kohdan mukaan, että tuottaja sitoutui kirjallisesti olemaan pitämättä kaupan tilaltaan peräisin olevaa maitoa tai sieltä peräisin olevia maitotuotteita viiden vuoden ajan.

7 Tämän asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa säädettiin kaupan pitämisestä luopumispalkkioiden lasku- ja maksutavoista seuraavasti:

"Kaupan pitämisestä luopumispalkkio lasketaan tuottajan vuoden 1976 kuluessa toimittaman maitomäärän tai sitä vastaavien maitotuotteiden määrän mukaan.

— —

Palkkiosta 50 prosenttia maksetaan kaupan pitämisestä luopumisen ajanjakson kolmen ensimmäisen kuukauden kuluessa.

Jäljelle jäävä määrä maksetaan kahdessa erässä 25 prosentin suuruisina määrinä palkkiosta kolmannen ja viidennen vuoden kuluessa, jos edunsaaja osoittaa toimivaltaisille viranomaisille 2 artiklassa tarkoitettujen sitoumusten noudattamisen."

8 Tämän asetuksen 6 artiklan mukaan jokainen maatilan uusi omistaja voi saada edeltäjälleen myönnetyn palkkion jäljelle jäävän määrän sillä edellytyksellä, että hän sitoutuu kirjallisesti jatkamaan edeltäjänsä allekirjoittamien velvoitteiden noudattamista.

9 Vuonna 1984 ilmeni, että lisätoimenpiteet olivat välttämättömiä maitoalan tasapainon palauttamiseksi. Asetuksen N:o 804/68 5 c artiklalla, joka lisättiin 31.3.1984 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 856/84 (EYVL L 90, s. 10), otettiin käyttöön sellaisia lisämaksuja koskeva järjestelmä, joita jokaisen maidon tai muiden maitotuotteiden tuottajan tai ostajan on maksettava vuotuisen tilakohtaisen viitemäärän ylittävistä määristä; tätä vuotuista viitemäärää kutsutaan maitokiintiöksi. Vaikka järjestelmä otettiin alun perin käyttöön viideksi vuodeksi, se on muutettuna edelleen voimassa.

10 Kussakin jäsenvaltiossa asianomaisille toimijoille myönnetyt viitemäärät eivät saa tämän artiklan 3 kohdan mukaan ylittää taattua kokonaismäärää, joka on sama kuin maitoa tai muita maitotuotteita käsittelevälle tai jalostavalle yritykselle viitevuoden aikana kussakin jäsenvaltiossa toimitetut maitomäärät.

11 Lisämaksun soveltamista koskevat yleiset säännöt annettiin edellä mainitulla asetuksella N:o 857/84.

12 Tuottajien osalta tämän asetuksen 2 artiklassa säädettiin, että viitemäärä oli sama kuin tuottajan kalenterivuoden 1981 aikana toimittama maitomäärä tai maitoa vastaava tuotemäärä lisättynä yhdellä prosentilla. Jäsenvaltiot saattoivat kuitenkin säätää, että mainittu viitemäärä oli niiden alueella sama kuin tietty prosenttimäärä kalenterivuoden 1982 tai kalenterivuoden 1983 aikana toimitetusta maitomäärästä

tai maitoa vastaavasta tuotemäärästä, kuitenkin siten, ettei kunkin jäsenvaltion taattua viitemäärää ylitetä. Yhdistyneessä kuningaskunnassa vahvistettiin viitemäärä vuoden 1983 perusteella.

13 Asetuksessa N:o 857/84 ei säädetty mahdollisuudesta myöntää kiintiö sellaisille tuottajille — näitä tuottajia kutsutaan yleisesti "Slom-tuottajiksi" —, jotka eivät olleet toimittaneet tai myyneet maitoa kiintiöiden myöntämistä varten vahvistettuna viitevuonna sen vuoksi, että he olivat osallistuneet asetuksessa N:o 1078/77 tarkoitettuun väliaikaiseen kaupan pitämisestä luopumisjärjestelmään.

14 Sen vuoksi, että yhteisöjen tuomioistuin oli todennut antamissaan tuomioissa, että asetus N:o 857/84 oli pätemätön, koska siinä ei säädetty viitemäärien myöntämisestä Slom-tuottajille (asia 120/86, Mulder, tuomio 28.4.1988, Kok. 1988, s. 2321 ja asia 170/86, von Deetzen, tuomio 28.4.1988, Kok. 1988, s. 2355), neuvosto antoi edellä mainitun asetuksen N:o 764/89, jolla muutettiin asetusta N:o 857/84 ja säädettiin erityisviitemäärän (eli "Slom-kiintiön") väliaikaisesta myöntämisestä tietyt edellytykset täyttäville Slom-tuottajille.

15 Siten asetuksen N:o 857/84 uuden 3 a artiklan, joka lisättiin asetuksella N:o 764/89, 1 kohdan mukaan tuottajan oli haettava kyseistä kiintiötä 29.3.1989 alkaneen kolmen kuukauden määräajan kuluessa.

16 Tämän 3 a artiklan 2 kohdassa vahvistettiin erityisviitemäärän suuruudeksi tietty prosenttimäärä siitä maitomäärästä, jonka tuottaja oli toimittanut niiden 12 kalenterikuukauden aikana, jotka edelsivät kaupan pitämisestä luopumispalkkiota

koskevan hakemuksen jättämiskuukautta, edellyttäen, ettei tuottaja ollut menettänyt oikeuttaan palkkioon.

17 Sellaiset kaupan pitämisestä luopumispalkkion luovutuksen saajat, jotka olivat saaneet alkuperäisen kiintiön muulla perusteella tämän asetuksen 2 artiklassa vahvistettujen edellytysten mukaisesti, eivät 3 a artiklan 1 kohdan mukaan kuitenkaan voineet saada Slom-kiintiötä (ns. päällekkäisyyden kieltävä sääntö).

18 Neuvosto antoi 13.6.1991 edellä mainitun asetuksen N:o 1639/91, jolla jälleen kerran muutettiin maitokiintiösäännöksiä, useiden yhteisöjen tuomioistuimen antamien 3 a artiklan tulkintaa ja pätevyyttä koskevien tuomioiden vuoksi ja erityisesti asiassa C-314/89, Rauh, 21.3.1991 annetun tuomion vuoksi (Kok. 1991, s. I-1647).

19 Tällä tavoin asetuksen N:o 857/84 3 a artiklan 1 kohtaan lisättiin toinen alakohta, jonka toisessa luetelmakohdassa säädetään, että tuottaja, "joka on saanut tilan perimällä tai perimisen kaltaisella tavalla sen jälkeen, kun tilan luovuttajan asetuksen (ETY) N:o 1078/77 mukaisesti antama sitoumus on lakannut olemasta voimassa, mutta ennen 29.6.1989, saa väliaikaisesti erityisviitemäärän 1.7.1991 alkaneessa kolmen kuukauden määräajassa tekemästään hakemuksesta". * Tästä tuottajaryhmästä käytetään yleisesti nimitystä "Slom II".

20 Yhteisöjen tuomioistuin katsoi asiassa Wehrs 3.12.1992 antamassaan tuomiossa (Asia C-264/90, Kok. 1992, s. I-6285), että asetuksen N:o 857/84, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 764/89, 3 a artiklan 1 kohdan toinen luetelmakohta ei ollut pätevä siltä osin kuin siinä jätettiin Slom-kiintiöiden myöntämisen ulkopuolelle sellaiset tuottajat, jotka olivat ottaneet haltuunsa kaupan pitämisestä

* Suomennettu yhteisöjen tuomioistuimessa.

luopumisjärjestelmään asetuksen N:o 1078/77 mukaisesti osallistuvan tilan ja jotka tästä syystä olivat kaupan pitämisestä luopumispalkkioiden luovutuksen saajia, jos he olivat jo saaneet asetuksen N:o 857/84 2 artiklan mukaisen alkuperäisen kiintiön ("Slom III -tuottajat").

21 Tietyille maidon ja maitotuotteiden tuottajille myönnettävästä erityisviitemäärästä 19 päivänä heinäkuuta 1993 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2055/93 (EYVL L 187, s. 8) pyrittiin korjaamaan tätä pätemättömyyttä säätämällä, että jos ne kaupan pitämisestä luopumispalkkioiden luovutuksen saajat, jotka oli jätetty asetuksen N:o 857/84 3 a artiklan soveltamisen ulkopuolelle siitä syystä, että he olivat saaneet viitemäärän tämän asetuksen 2 artiklan perusteella, täyttivät tietyt edellytykset, heillä oli oikeus saada erityisviitemäärä, jos he ennen 1.11.1993 tekevät tätä koskevan hakemuksen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

Tosiseikat

Ecroyd Limited

22 Ecroyd Limited on Richard Ecroydin ja erilaisten perhepiirien, muun muassa Richard Ecroydin lapsiaan varten vuonna 1965 perustaman *Children's settlement trust*in (jäljempänä Children's settlement) niin sanottujen trustee-henkilöiden vuonna 1966 hankkima yhtiö.

23 Ecroyd Limited oli vuokramiehenä Ecroydin perheen ja Children's settlementin omistamilla yhdeksällä maatilalla.

24 Vuonna 1976 Ecroyd Limited perusti toisen osakkaan, Fountain Farmingin, kanssa yhtiön Credenhill Farming (jäljempänä Credenhill Farming). Ecroyd Limited vuokrasi Credenhill Farmingille edellä mainituista yhdeksästä maatilasta edelleen neljä maatilaa, joista yksi oli nimeltään Lyvers Ocle.

25 Credenhill Farmingille annettiin lupa osallistua kaupan pitämisestä luopumisjärjestelmään viiden vuoden ajan 14.11.1980—13.11.1985.

26 Ecroyd Limited puolestaan jatkoi maidon tuottamista niillä viidellä maatilalla, joita se viljeli vuokramiehenä ja joita varten se oli saanut vuonna 1984 hakemuksestaan asetuksen N:o 857/84 2 artiklan mukaisen alkuperäisen kiintiön.

27 Vuosina 1980—1984 Credenhill Farmingin kokoonpano muuttui monta kertaa. Se purettiin Richard Ecroydin lähdön vuoksi lopulta 30.9.1984; tällöin oli jäljellä enää kaksi osakasta, Ecroyd Limited ja Richard Ecroyd. Credenhill Farmingin varat ja toiminta siirrettiin Ecroyd Limitedille.

28 Koska Ecroyd Limited katsoi Credenhill Farmingin antaman kaupan pitämisestä luopumissitoumuksen sitovan itseään, se ei tämän sitoumuksen kattamasta viiden vuoden ajanjaksosta jäljellä olevana aikana tuottanut maitoa näillä puretun yhtiön aiemmin viljelemillä maa-alueilla, vaikkei se ollutkaan sitoutunut tähän kirjallisesti.

29 Ecroyd Limited teki kaksi hakemusta saadakseen erityisviitemäärän Credenhill Farmingin aiemmin viljelemille maa-alueille. Se teki ensimmäisen hakemuksen elokuussa 1989 Slom-kiintiöihin oikeuttavan asetuksen N:o 764/89 antamisen jälkeen ja toisen hakemuksen syyskuussa 1991 asioissa Spagl (C-189/89, Kok. 1990,

s. I-4539) ja Pastätter (C-217/89, Kok. 1990, s. I-4585) 11.12.1990 annettujen tuomioiden sekä asiassa Rauh annetun tuomion jälkeen. Ministeriö hylkäsi nämä kaksi hakemusta. Ecroyd Limited haastoi ministeriön oikeuteen katsoen, että yhtiöllä oli oikeus Slom-kiintiöön.

30 Ecroyd Limited väitti aluksi ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa, että huolimatta siitä, että Credenhill Farmingin muut osakkaat olivat lähteneet yhtiöstä kaupan pitämisestä luopumisjärjestelmää sovellettaessa — jolloin Ecroyd Limited oli johtanut tilaa omaan lukuunsa —, Credenhill Farmingin tilaa ei ollut luovutettu Ecroyd Limitedille asetuksen N:o 1078/77 6 artiklassa tarkoitetulla tavalla; näin ollen Ecroyd Limitedin ei tarvinnut antaa uutta kaupan pitämisestä luopumissitoumusta, varsinkin kun Credenhill Farmingin antama sitoumus joka tapauksessa oli sitonut sitä koko riidan kohteena olevan ajanjakson ajan. Ecroyd Limited lisäsi sitten, että se oli noudattanut täydellisesti kaupan pitämisestä luopumissitoumuksen ehtoja. Lopuksi Ecroyd Limited esitti päällekkäisyyden kieltävän säännön osalta, että sen toista tilaa varten saama alkuperäinen kiintiö ei voinut asiassa Wehrs annetun tuomion mukaan estää sitä saamasta Slom-kiintiötä Credenhill Farmingin aikaisemmin johtamaa tilaa varten.

31 Ministeriö puolestaan katsoo, että tila oli luovutettu 30.9.1984 tuottajalta toiselle eli *Credenhill Farmingilta Ecroyd Limitedille*. Koska Ecroyd Limited ei ollut allekirjoittanut kaupan pitämisestä luopumissitoumusta ottaessaan haltuunsa tilan Credenhill Farmingilta, yhtiöllä ei ole tästä syystä oikeutta erityisviitemäärään. Jos kuitenkin Credenhill Farmingia ja Ecroyd Limitediä olisi pidettävä samana "tuottajana", Ecroyd Limited ei olisi noudattanut sitoumustaan olla tuottamatta maitoa tilallaan ja olisi siis menettänyt oikeutensa kaupan pitämisestä luopumispalkkioon, koska se jatkoi maidontuotantoa kaupan pitämisestä luopumisjärjestelmän kattamalla ajanjaksolla niillä viidellä maatilalla, joita ei ollut vuokrattu edelleen Credenhill Farmingille. Yhteisöjen tuomioistuimen asiassa Wehrs tekemää ratkaisua ei voida soveltaa kantajaan, koska tämä tuomio koski pelkästään kaupan pitämisestä luopumispalkkion luovutuksen saajien tilannetta, eikä Ecroyd Limited ollut tällainen luovutuksensaaja.

32 Ministeriö katsoo lisäksi, että vaikka myönnettäisiinkin, että asetus N:o 857/84, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 764/89, oli pätemätön siltä osin kuin siinä jätettiin kantajan tilanteen kaltaisessa tilanteessa oleva tuottaja erityisviitemäärän myöntämisen ulkopuolelle, ministeriöllä ei joka tapauksessa ollut valtuutta myöntää kiintiötä kantajalle ennen kuin neuvosto oli toteuttanut tarvittavat toimenpiteet.

33 High Court of Justice, Queen's Bench Division, lykkäsi näin ollen asian käsittelyä ja esitti yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Onko vastaajana olevalla ministeriöllä valtuus ja/tai velvollisuus myöntää väliaikainen erityisviitemäärä kantajalle ja/tai kohdella kantajaa niin kuin se olisi saanut erityisviitemäärän

i) neuvoston asetuksen (ETY) N:o 857/84, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston asetuksella (ETY) N:o 764/89, perusteella ja/tai

ii) yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-264/90, Wehrs, antaman tuomion vuoksi

silloin, kun

a) kantaja oli sellaisen tilaa johtavan yhtiön osakas, joka oli antanut kaupan pitämisestä luopumissitoumuksen;

b) kaikki muut osakkaat ovat lähteneet yhtiöstä ennen sen ajanjakson päättymistä, jota kaupan pitämisestä luopuminen koski, ja tämän vuoksi kantaja oli omaan lukuunsa johtanut sitten tilaa, jonka osalta kaupan pitämisestä luopumissitoumus oli annettu;

c) kantaja ei ollut muiden osakkaiden lähdön jälkeen tuottanut maitoa tilalla yhtiön alun perin antaman kaupan pitämisestä luopumista koskevan sitoumuksen jäljellä olevana voimassaoloaikana;

d) kantaja ei ollut muiden osakkaiden lähdön jälkeen sitoutunut kirjallisesti uudelleen neuvoston asetuksen N:o 1078/77 6 artiklassa tarkoitetulla tavalla ottamaan vastatakseen yhtiön antamasta kaupan pitämisestä luopumissitoumuksesta;

e) kantaja oli saanut alkuperäisen kiintiön eri tilalle?

Jos vastaus on myöntävä, mistä ajankohdasta lähtien tällainen valtuus ja/tai velvollisuus on olemassa?

2) Jos vastaus ensimmäiseen kysymykseen on, että vastaajana olevalla ministeriöllä ei ollut tätä valtuutta eikä tätä velvollisuutta, onko asetuksen N:o 857/84, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 764/89, 3 a artiklan 1 kohta lainvastainen ja pätemätön siltä osin kuin siinä suljetaan pois mahdollisuus myöntää erityisviitemäärä edellä mainituissa tilanteissa?

3) Jos vastaus toiseen kysymykseen on, että asetuksen N:o 857/84 3 a artiklan 1 kohta on lainvastainen ja pätemätön siltä osin kuin siinä suljetaan pois mahdollisuus myöntää maitokiintiö kantajalle, onko vastaajana olevalla ministeriöllä valtuus ja/tai velvollisuus myöntää kantajalle maitokiintiö ja/tai kohdella kantajaa niin kuin se olisi saanut erityisviitemäärän ennen yhteisön sellaisten säännösten antamista, joiden tarkoituksena on korjata tai ottaa huomioon kyseisen toimenpiteen pätemättömyys?

Jos vastaus on myöntävä, mistä ajankohdasta lähtien tällainen valtuus ja/tai velvollisuus on olemassa?

4) Jos edellisiin kysymyksiin vastataan, että vastaajana olevalla ministeriöllä oli valtuus ja/tai velvollisuus myöntää kantajalle erityisviitemäärä ja/tai kohdella

kantajaa niin kuin se olisi saanut tämän viitemäärän, ennen kuin ministerineuvosto antaa uudet säännökset ja/tai yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-264/90, Wehrs, antaman tuomion vuoksi, onko kantajalla periaatteessa oikeus saada vahingonkorvausta vastaajana olevalta ministeriöltä sillä perusteella, että tämä ei ollut myöntänyt sille erityisviitemäärää?

5) Jos vastaus neljänteen kysymykseen on, että kantajalla on oikeus saada vahingonkorvausta vastaajana olevalta ministeriöltä, millä perusteella tämä korvaus on määritettävä?"

Rupert Ecroyd

34 Lyvers Ocle oli yksi Ecroydin perheelle ja Children's settlementiin kuuluneista yhdeksästä maatilasta, joiden muodostama kiinteistö oli uskottu trustina Children's settlementin trustee-henkilöiden haltuun. Muistutettakoon, että nämä yhdeksän maatilaa oli vuokrattu Ecroyd Limitedille.

35 Lyvers Ocle oli myös yksi niistä neljästä maatilasta, jotka Ecroyd Limited oli vuokrannut edelleen Credenhill Farmingille, joka oli viljellyt tilaa osallistuen kaupan pitämisestä luopumisjärjestelmään 14.11.1980 ja 30.9.1984 välisenä aikana. Viimeksi mainitusta päivästä alkaen maatilan, samoin kuin kolmen muunkin maatilan, viljelystä oli vastannut Ecroyd Limited, joka oli noudattanut kaupan pitämisestä luopumissitoumusta sen päättymispäivään 13.11.1985 saakka.

36 Children's settlementin määräysten mukaan Rupert Ecroydilla oli yhtenä Richard Ecroydin neljästä lapsesta täyttäessään 25 vuotta 22.6.1983 oikeus saada yksi neljännes trustin omaisuudesta.

37 Trustee-henkilöt ja edunsaajat päättivät sitten jakaa maatilat lasten kesken sen sijaan, että ne myytäisiin ja myynnin tuotto jaettaisiin. Tämän sopimuksen yhteydessä Rupert Ecroyd halusi saada Lyvers Oclen trustin omaisuuteen kohdistuvien oikeuksiensa vastikkeena.

38 Huhtikuussa 1987 Rupert Ecroydista tuli Lyvers Oclen jälleenvuokraaja Ecroyd Limitedin vuokrattua maatilan hänelle, ja hän alkoi tuottaa Lyvers Oclella maitoa yhtiön hänelle luovuttaman alkuperäisen kiintiön perusteella.

39 Children's settlementin trustee-henkilöt luovuttivat 22.12.1989 Lyvers Oclen tilan Rupert Ecroydille. Hänestä tuli näin ollen kyseisten maa-alueiden maanomistaja ja jälleenvuokraaja samalla kertaa. Rupert Ecroydin oli maksettava 40 877 Englannin puntaa korvatakseen sen oikeuden arvon, joka hänellä oli Children's settlementin perusteella osuuteen trustin omaisuudesta, ja luovutetun kiinteistön arvon välisen erotuksen.

40 Rupert Ecroyd, joka esiintyi Credenhill Farmingin seuraajana, haki 25.9.1991 erityisviitemäärää Lyvers Oclea varten. Ministeriö hylkäsi hänen hakemuksensa.

41 Rupert Ecroyd väitti ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa, että koska hän oli saanut Lyvers Oclen perimällä tai perimisen kaltaisella tavalla Credenhill Farmingin antaman kaupan pitämisestä luopumissitoumuksen lakattua olemasta voimassa mutta ennen 29.6.1989 ja koska hän oli lisäksi jättänyt Slom-kiintiötä koskeneen hakemuksensa kolmen kuukauden kuluessa 1.7.1991 lukien, hänellä oli asetuksen N:o 1639/91 mukaisesti oikeus saada kiintiö Lyvers Oclea varten. Rupert Ecroyd väitti, että vaikka luovutus tehtiin oikeudellisesti vasta 22.12.1989, hän oli todellisuudessa saanut tilan haltuunsa ennen asetuksessa vahvistettua päivämäärää.

42 Ministeriö katsoi sitä vastoin, ettei kantaja täyttänyt yhtäkään asetuksessa N:o 1639/91 erityisviitemäärän saamiseksi asetettua edellytystä. Tältä osin se totesi, että koska kantaja oli hankkinut tilan vasta 22.12.1989, hän ei täyttänyt asetuksessa N:o 1639/91 säädettyä määräaikaedellytystä, jonka mukaan asianomaisen henkilön olisi pitänyt saada tila perintönä ennen 29.6.1989. Ministeriö totesi lisäksi, että kantajaa edeltäneinä omistajina olivat Children's settlementin trustee-henkilöt, jotka eivät olleet osallistuneet kaupan pitämisestä luopumisjärjestelmään. Lopuksi kantaja ei ollut saanut Lyvers Oclea perintönä vaan pikemmin niiden oikeuksiensa vastikkeena, joita hänellä oli trustin omaisuuteen.

43 High Court of Justice, Queen's Bench Division lykkäsi näin ollen asian käsittelyä ja esitti yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Onko vastaajana olevalla ministeriöllä valtuus ja/tai velvollisuus myöntää erityisviitemäärä kantajalle ja/tai kohdella häntä niin kuin hänelle olisi myönnetty tällainen viitemäärä

i) neuvoston asetuksen (ETY) N:o 857/84, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston asetuksilla (ETY) N:o 764/89 ja (ETY) N:o 1639/91, perusteella ja/tai

ii) yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-264/90, Wehrs, antaman tuomion vuoksi

silloin, kun

a) kantaja oli muun muassa maa-alueita käsittävän Children's settlementin edunsaaja ja sai oikeuden saada osuutensa tästä täyttäessään 25 vuotta vuonna 1983;

b) Children's settlementin trustee-henkilöt olivat vuokranneet kyseiset maa-alueet H. & R. Ecroyd Limitedille, joka viljeli niitä;

c) osa näistä maa-alueista vuokrattiin tämän jälkeen edelleen yhtiölle Credenhill Farming — jonka osakas muun muassa H. & R. Ecroyd Limited oli —, joka alkoi viljellä näitä maa-alueita;

d) Credenhill Farming oli antanut kaupan pitämisestä luopumissitoumuksen neuvoston asetuksen N:o 1078/77 mukaisesti tilansa eli edellä esitetyllä tavalla edelleen vuokrattujen maa-alueiden osalta;

e) kaikki muut osakkaat olivat lähteneet Credenhill Farming -yhtiöstä ennen sen ajanjakson päättymistä, jota kaupan pitämisestä luopuminen koski, ja H. & R. Ecroyd Limited viljeli sen jälkeen omaan lukuunsa sitä tilaa, jota Credenhill Farmingin antama kaupan pitämisestä luopumissitoumus koski;

f) Credenhill Farming ja sitten H. & R. Ecroyd Limited ovat noudattaneet kaupan pitämisestä luopumissitoumuksen ehtoja; erityisesti sen jälkeen, kun muut osakkaat olivat lähteneet yhtiöstä, H. & R. Ecroyd Limited ei ollut tuottanut maitoa tilalla yhtiön antaman kaupan pitämisestä luopumista koskevan sitoumuksen jäljellä olevana voimassaoloaikana;

g) muiden osakkaiden yhtiöstä lähdön jälkeen H. & R. Ecroyd Limited ei ollut sitoutunut kirjallisesti asetuksen N:o 1078/77 6 artiklassa tarkoitetulla tavalla ottamaan vastatakseen yhtiön antamasta kaupan pitämisestä luopumissitoumuksesta;

h) H. & R. Ecroyd Limited oli saanut alkuperäisen kiintiön toista tilaa varten;

i) H. & R. Ecroyd Limited vuokrasi vuonna 1987 alkuperäisen kaupan pitämisestä luopumisen ajanjakson päättymisen jälkeen edelleen osan Credenhill Farmingin antaman kaupan pitämisestä luopumissitoumuksen piiriin alun perin kuuluneista maa-alueista kantajalle, joka on siitä asti jatkuvasti viljellyt näitä maatiloja;

j) Children's Settlementin trustee-henkilöt siirsivät joulukuussa 1989 kyseisten maa-alueiden maanomistusoikeuden kantajalle tämän Children's settlementiin liittyvien oikeuksien vastikkeena varaten H. & R. Ecroyd Limitedille alueita koskevan maanvuokraoikeuden;

k) kantaja oli maksanut trustee-henkilöille kyseisestä luovutuksesta korvauksen, joka vastasi Children's settlementiin liittyvien kantajan oikeuksien arvon ja luovutetun omaisuuden arvon välistä erotusta ottaen huomioon, ettei tähän liittyvää erityisviitemäärää ollut?

Jos vastaus on myöntävä, mistä ajankohdasta alkaen tällainen valtuus ja/tai velvollisuus on olemassa?

2) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan siten, että vastaajana olevalla ministeriöllä ei ollut tätä valtuutta tai velvollisuutta, onko neuvoston asetuksen (ETY) N:o 857/84, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston asetuksilla (ETY) N:o 764/89 ja N:o 1639/91, 3 a artikla pätevä siltä osin kuin siinä suljetaan pois mahdollisuus myöntää erityisviitemäärä tälle tuottajalle?

3) Siinä erityisessä tapauksessa, että ensimmäiseen kysymykseen vastataan siten, että vastaajana olevalla ministeriöllä ei ollut tätä valtuutta tai velvollisuutta, koska kantaja ei täytä asetuksen N:o 857/84, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1639/91, edellytystä, jonka mukaan asianomaisen henkilön on pitänyt saada tila haltuunsa ennen 29.6.1989, ovatko edellä mainitut asetukset päteviä siltä osin kuin niiden ulkopuolelle jätetään sellaiset tuottajat, jotka ovat hankkineet maatilan perimällä tai perimisen kaltaisella tavalla 29.6.1989 jälkeen?

4) Jos vastaus edellisiin kysymyksiin on, että neuvoston asetuksen N:o 857/84, sellaisena kuin se on muutettuna, 3 a artiklan 1 kohta on lainvastainen ja pätemätön siltä osin kuin sen mukaan kantaja ei voi saada maitokiintiötä, onko vastaajana olevalla ministeriöllä valtuus ja/tai velvollisuus myöntää kantajalle maitokiintiö ja/tai kohdella häntä niin kuin hän olisi saanut erityisviitemäärän, ennen kuin annetaan sellaisia yhteisön säännöksiä, joiden tarkoituksena on korjata tai ottaa huomioon kyseisen toimenpiteen pätemättömyys?

   Jos vastaus on myöntävä, mistä ajankohdasta alkaen tällainen valtuus ja/tai velvollisuus on olemassa?

5) Jos edellisiin kysymyksiin vastataan, että vastaajana olevalla ministeriöllä oli valtuus ja/tai velvollisuus myöntää kantajalle erityisviitemäärä ja/tai kohdella häntä niin kuin hän olisi saanut tämän viitemäärän, ennen kuin ministerineuvosto antoi uudet säännökset ja/tai yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-264/90, Wehrs, antaman tuomion vuoksi, onko kantajalla periaatteessa oikeus saada vahingonkorvausta vastaajana olevalta ministeriöltä sillä perusteella, että ministeriö ei ollut myöntänyt sille erityisviitemäärää?

6) Jos vastaus viidenteen kysymykseen on, että kantajalla on oikeus saada vahingonkorvausta vastaajana olevalta ministeriöltä, millä perusteella tämä korvaus on määritettävä?"

Vastaukset kysymyksiin asiassa Ecroyd Limited

Ensimmäinen kysymys

44 Kansallisen tuomioistuimen ensimmäinen kysymys koskee sitä, oliko toimivaltaisella kansallisella viranomaisella velvollisuus myöntää asetuksen N:o 857/84,

sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 764/89, mukaan ja erityisesti sen 3 a artiklan 1 kohdan mukaan väliaikainen erityisviitemäärä tämän ensimmäisen kysymyksen a—e kohdassa selostetuissa tilanteissa oleville tuottajille tai oliko sillä oikeus tehdä niin. Kansallinen tuomioistuin kysyy myös, oliko toimivaltaisella kansallisella viranomaisella velvollisuus myöntää asiassa Wehrs annetun tuomion vuoksi väliaikainen erityisviitemäärä edellä mainituissa tilanteissa oleville tuottajille tai oliko sillä oikeus tehdä niin.

Ensimmäisen kysymyksen ensimmäinen osa

45 Aluksi on syytä täsmentää, että nyt esillä olevassa asiassa merkityksellisten säännösten mukaisen väliaikaisen erityisviitemäärän saamiseksi ei riitä, että tuottaja on osallistunut joko tuottajana tai maatilan uutena omistajana kaupan pitämisestä luopumisjärjestelmään, sellaisena kuin tämä järjestelmä oli toteutettu asetuksella N:o 1078/77, vaan lisäksi vaaditaan, ettei se ole saanut viitemäärää erityisesti asetuksen N:o 857/84 2 artiklassa asetetuilla edellytyksillä.

46 Ensimmäisen edellytyksen osalta on kiistatonta, että Credenhill Farmingin purkamisen jälkeen tämän yhtiön varat ja toiminta siirrettiin Ecroyd Limitedille, joka lopulta johti yksin tilaa noudattaen samalla Credenhill Farmingin aiemmin antamaa kaupan pitämisestä luopumissitoumusta, vaikka Ecroyd Limited ei ollut tähän muodollisesti sitoutunut.

47 Huomattakoon tältä osin, että asetuksen N:o 1078/77 pääasiallisena tarkoituksena oli palauttaa tasapaino erittäin ylijäämäisille maidon ja maitotuotteiden markkinoille ottamalla käyttöön maidon ja maitotuotteiden kaupan pitämisestä luopumispalkkioita koskeva järjestelmä.

48 Maidon kaupan pitämisestä luopuminen viiden vuoden ajanjakson ajaksi oli tällä asetuksella perustetussa järjestelmässä palkkion myöntämisen olennainen peruste.

49 Se, että Ecroyd Limitedin kaltainen maatilan uusi omistaja on tosiasiallisesti noudattanut edeltäjänsä antamaa sitoumusta olla myymättä maitoa tai maitotuotteita kaupan pitämisestä luopumisen ajanjakson ajan, vastaa edellä mainittuja perustetta ja tarkoitusta.

50 *Näin ollen ei voida hyväksyä sitä, että pelkän muotovaatimuksen — kuten sellaisen* sitoumuksen antamisen, jonka mukaan asianomainen jatkaa edeltäjänsä antamien sitoumusten noudattamista — laiminlyönnistä aiheutuisi, että kaupan pitämisestä luopumisjärjestelmään osallistuneen maatilan uusi omistaja jätetään etujen saamisen ulkopuolelle, ikään kuin se ei olisi tosiasiallisesti noudattanut kaupan pitämisestä luopumissitoumusta.

51 Tällöin on syytä todeta, että Ecroyd Limitedin erityisviitemäärää koskevaa hakemusta ei voitu hylätä sillä perusteella, ettei yhtiö ollut kirjallisesti sitoutunut jatkamaan edeltäjänsä antamien sitoumusten noudattamista.

52 Mitä tulee väliaikaisen erityisviitemäärän saamisen toiseen edellytykseen, jonka mukaan tuottaja ei ole saanut saada viitemäärää erityisesti asetuksen N:o 857/84 2 artiklassa asetetuilla edellytyksillä, on muistutettava siitä, että Ecroyd Limited oli jo saanut tämän säännöksen mukaisen alkuperäisen kiintiön niiden viiden maatilan osalta, joilla se oli jatkanut maidontuotantoa (ks. tämän tuomion 26 kohta).

53 Ecroyd Limited ei siis täyttänyt tätä kyseisellä ajanjaksolla voimassa olleissa säännöksissä säädettyä toista edellytystä.

54 Edellä esitetyn perusteella toimivaltaisella kansallisella viranomaisella ei ollut velvollisuutta myöntää asetuksen N:o 857/84, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 764/89, mukaan ja erityisesti sen 3 a artiklan 1 kohdan mukaan väliaikaista erityisviitemäärää tämän ensimmäisen ennakkoratkaisukysymyksen a—e kohdassa selostetuissa tilanteissa oleville tuottajille, eikä sillä myöskään ollut oikeutta tehdä niin.

Ensimmäisen kysymyksen toinen osa

55 On syytä aluksi muistuttaa siitä, että asiassa Wehrs annetun tuomion mukaan asetuksen N:o 857/84, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 764/89, 3 a artiklan 1 kohdan toinen luetelmakohta ei ole pätevä siltä osin kuin siinä jätetään erityisviitemäärän myöntämisen ulkopuolelle sellaiset asetuksen N:o 1078/77 perusteella myönnetyn palkkion luovutuksen saajat, jotka ovat saaneet viitemäärän asetuksen N:o 857/84 2 artiklan perusteella.

56 Ecroyd Limited on ennen kaikkea väittänyt huomautuksissaan, että koska se oli Wehrsin tilanteen kaltaisessa tilanteessa, ministeriön olisi pitänyt kyseisen tuomion vuoksi antaa sille oikeus erityisviitemäärään taannehtivasti (ex tunc) odottamatta, että neuvosto antaa uudet säännökset, niin kuin se oli tehnyt antaessaan asetuksen N:o 2055/93, sillä esillä olevassa asiassa todetusta lainvastaisuudesta huolimatta jäi käytettäväksi pätevä ja sovellettava järjestelmä.

57 Tällaista käsitystä ei voida hyväksyä.

58 Ei ole tarpeen selvittää laajemmin niitä vaikutuksia, joita toimielimen säädöksen soveltamisalalla toimiville kansallisille hallintoviranomaisille aiheutuu siitä, että yhteisöjen tuomioistuimen tuomiossa todetaan mainittu säädös perustamissopi-

muksen 177 artiklan mukaisesti kokonaan tai osittain pätemättömäksi; tältä osin on vain korostettava, että kansallisissa oikeusjärjestyksissä tällaisesta pätemättömyyden toteamisesta mahdollisesti tehtävät päätelmät riippuvat joka tapauksessa suoraan yhteisön oikeuden säännöistä, sellaisina kuin nämä säännöt ovat pätemättömyyden toteamisen jälkeen.

59 Kun kyseessä on järjestelmänä monimutkainen maitokiintiöjärjestelmä, on syytä huomauttaa, että kuten julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksen 76—87 kohdasta asiallisesti ilmenee ja kuten asetuksen N:o 2055/93 perustelukappaleissa on vahvistettu, Ecroyd Limitedin tilanteen kaltaisessa tilanteessa olevalle tuottajalle ei voida myöntää erityisviitemäärää esillä olevassa asiassa merkityksellisten oikeussääntöjen, sellaisina kuin ne ovat sen jälkeen, kun päällekkäisyyden kieltävä sääntö todettiin pätemättömäksi asiassa Wehrs annetulla tuomiolla, ja ennen kuin asetus N:o 2055/93 annettiin, perusteella sellaisinaan eli ilman järjestelmän muuttamista.

60 Näin ollen on syytä vastata, että toimivaltaisella kansallisella viranomaisella ei ollut velvollisuutta myöntää väliaikaista erityisviitemäärää edellä mainituissa tilanteissa oleville tuottajille asiassa Wehrs annetun tuomion vuoksi, eikä sillä ollut myöskään oikeutta tehdä niin.

Toinen kysymys

61 Toisella kysymyksellä kysytään ennen kaikkea, onko asetuksen N:o 857/84, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 764/89, 3 a artiklan 1 kohta pätemätön siltä osin kuin siinä jätetään erityisviitemäärän myöntämisen ulkopuolelle ensimmäisen ennakkoratkaisukysymyksen a—e kohdassa selostetuissa tilanteissa olevat tuottajat.

62 Kuten tämän tuomion 45—52 kohdasta ilmenee, Ecroyd Limitedin tilanne voidaan rinnastaa asetuksen N:o 1078/77 perusteella myönnetyn palkkion sellaisen luovutuksen saajan tilanteeseen, joka on saanut asetuksen N:o 857/84 2 artiklan mukaisen viitemäärän.

63 Ottaen huomioon asiassa Wehrs annetun tuomion on näin ollen syytä vastata, että asetuksen N:o 857/84, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 764/89, 3 a artiklan 1 kohta on pätemätön siltä osin kuin siinä jätetään erityisviitemäärän myöntämisen ulkopuolelle edellä mainituissa tilanteissa olevat tuottajat.

Kolmas kysymys

64 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyrkii selvittämään tällä kysymyksellä ennen kaikkea, että jos asetuksen N:o 857/84, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 764/89, 3 a artiklan 1 kohta on pätemätön siltä osin kuin siinä jätetään erityisviitemäärän myöntämisen ulkopuolelle edellä mainituissa tilanteissa olevat tuottajat, onko toimivaltaisella kansallisella viranomaisella velvollisuus myöntää tuottajille erityisviitemäärä ennen sellaisten yhteisön säännösten antamista, joiden tarkoituksena on korjata todettu pätemättömyys, tai olisiko sillä ainakin oikeus tehdä niin.

65 Ottaen huomioon ensimmäisen kysymyksen toiseen osaan ja toiseen kysymykseen annetut vastaukset on syytä vastata, että toimivaltaisella kansallisella viranomaisella ei ole velvollisuutta myöntää tuottajille erityisviitemäärää ennen sellaisten yhteisön säännösten antamista, joiden tarkoituksena on korjata todettu pätemättömyys, eikä sillä myöskään ole oikeutta tehdä niin.

Neljäs ja viides kysymys

66 Ottaen huomioon edellisiin kysymyksiin annetut vastaukset neljänteen ja viidenteen kysymykseen ei tarvitse vastata.

Vastaukset kysymyksiin asiassa Rupert Ecroyd

Ensimmäinen kysymys

67 Aivan kuten asiassa Ecroyd Limited, tämä kysymys on syytä jakaa kahteen eri osaan, joista ensimmäisen osan tarkoituksena on selvittää, oliko toimivaltaisella kansallisella viranomaisella velvollisuus myöntää asetuksen N:o 857/84, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksilla N:o 764/89 ja N:o 1639/91, mukaan ja erityisesti sen 3 a artiklan 1 kohdan viimeisen alakohdan toisen luetelmakohdan mukaan erityisviitemäärä tämän kysymyksen a—k kohdassa selostetuissa tilanteissa oleville tuottajille tai oliko sillä oikeus tehdä niin, ja kysymyksen toisen osan tarkoituksena on selvittää, oliko kansallisella viranomaisella velvollisuus myöntää asiassa Wehrs annetun tuomion vuoksi erityisviitemäärä edellä mainituissa tilanteissa oleville tuottajille tai oliko sillä oikeus tehdä niin.

Ensimmäisen kysymyksen ensimmäinen osa

68 Aluksi on syytä muistuttaa siitä, että asetuksessa N:o 857/84, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 764/89, ja erityisesti sen 3 a artiklassa säädettiin

väliaikaisen erityisviitemäärän myöntämisestä kahdelle tuottajaryhmälle, nimittäin tuottajille, jotka olivat antaneet asetuksen N:o 1078/77 mukaisen kaupan pitämisestä luopumissitoumuksen ja noudattaneet sitä, ja tuottajille, jotka olivat ottaneet tilan haltuunsa sen ajanjakson aikana, jota kaupan pitämisestä luopuminen koski, ja noudattaneet edeltäjänsä antamaa sitoumusta, edellyttäen, etteivät tuottajat näissä kummassakaan tapauksessa olleet jo saaneet erityisviitemäärää lisämaksujärjestelmän toisissa säännöksissä säädetyillä edellytyksillä.

69 Asiassa Rauh annetussa tuomiossa täsmennettiin, että 3 a artiklaa oli tulkittava siten, että sen mukaan tuottajalle, joka oli ottanut haltuunsa tilan perimällä tai perimisen kaltaisella tavalla sen ajanjakson päättymisen jälkeen, jota kaupan pitämisestä luopuminen koski, voitiin myöntää samalla perusteella kuin tilan luovuttajalle itselleenkin erityisviitemäärä tämän artiklan säännöksissä asetetuilla edellytyksillä (19 ja 25 kohta).

70 Asetuksella N:o 1639/91 muutettiin 3 a artiklaa tämän tuomion vuoksi, jotta sellaiset edellisessä kohdassa mainitussa tilanteessa olevat tuottajat, jotka eivät olleet tehneet hakemustaan määräajassa tai joiden hakemus oli hylätty, saivat tehdä hakemuksen tai esittää sen uudelleen.

71 Rupert Ecroyd väittää Lyvers Ocle -nimisen tilan osalta, että hänellä on oikeus Slom II -kiintiöön, koska hän oli saanut tilan perimällä tai perimisen kaltaisella tavalla Credenhill Farmingin ja Ecroyd Limitedin antaman sitoumuksen lakattua olemasta voimassa mutta ennen 29.6.1989. Käsityksensä tueksi Rupert Ecroyd väitti ensinnäkin, että hän sai trustin määräysten mukaisesti oikeuden saada neljänneksen trustin omaisuudesta vuonna 1983 ja että tähän trustiin kuului muun muassa Lyvers Ocle, ja toiseksi, että trustee-henkilöt olivat luovuttaneet Lyvers Oclen hänelle, jotta hän jatkaisi tilan johtamista, sekä lopuksi, että järjestely, jonka nojalla hän saattoi ryhtyä johtamaan Lyvers Oclen tilaa vuonna 1987, kuului

erottamattomana osana perimistä koskeviin toimenpiteisiin riippumatta siitä, määriteltiinkö se tilan jälleenvuokraamista koskevaksi sopimukseksi vai pelkästään perheen sisäiseksi järjestelyksi.

72 Tätä käsitystä ei voida hyväksyä.

73 Vaikka näet oletettaisiinkin, että Lyvers Oclen tila oli siirretty Rupert Ecroydille perimällä tai perimisen kaltaisella tavalla määräajassa, niin tästä huolimatta, kuten tämän tuomion 69 kohdassa on jo todettu, kantajalla oli oikeus saada kiintiö "samalla perusteella kuin tilan luovuttajalla itselläänkin". Yhdelläkään nyt esillä olevan asian kaltaisessa tilanteessa kysymykseen tulevista tilan luovuttajista ei ollut oikeutta asetuksen N:o 857/84, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksilla N:o 764/89 ja N:o 1639/91, 3 a artiklan ja erityisesti tämän artiklan 1 kohdan viimeisen alakohdan toisen luetelmakohdan mukaiseen erityisviitemäärään. Trusteehenkilöt ja yleisemmin Lyvers Oclen omistajat eivät nimittäin voineet vaatia tällaista kiintiötä, kuten ei Ecroyd Limitedkään, sillä ensiksi mainitut omistajat eivät olleet koskaan osallistuneet kaupan pitämisestä luopumisjärjestelmään, ja viimeksi mainittu oli jo saanut asetuksen N:o 857/84 2 artiklan mukaisen alkuperäisen kiintiön, jolloin viimeksi mainittuun sovellettiin riidanalaisen päätöksen tekemisajankohtana voimassa ollutta päällekkäisyyden kieltävää sääntöä.

74 Tällöin on syytä vastata ensimmäisen kysymyksen ensimmäiseen osaan, että toimivaltaisella kansallisella viranomaisella ei ollut velvollisuutta myöntää asetuksen N:o 857/84, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksilla N:o 764/89 ja N:o 1639/91, mukaan ja erityisesti sen 3 a artiklan 1 kohdan viimeisen alakohdan toisen luetelmakohdan mukaan erityisviitemäärää ensimmäisen kysymyksen a—k kohdassa selostetuissa tilanteissa oleville tuottajille, eikä sillä myöskään ollut oikeutta tehdä niin.

Ensimmäisen kysymyksen toinen osa

75 Tämän tuomion 73 kohdassa esitetyt perustelut huomioon ottaen ilmenee, että Rupert Ecroydia koskee vain välillisesti se, että asiassa Wehrs annetussa tuomiossa todetaan päällekkäisyyden kieltävä sääntö pätemättömäksi, ja ainoastaan siinä tapauksessa, että hänen olisi katsottava saaneen määräajassa Ecroyd Limitedin tilan perimällä tai perimisen kaltaisella tavalla.

76 Koska kuitenkin perillisen tai perilliseen rinnastettavan luovutuksensaajan asema on joka tapauksessa sama kuin luovuttajan asema ja koska Ecroyd Limited ei voinut vaatia kansallisia viranomaisia myöntämään sille Slom-kiintiötä asiassa Wehrs annetun tuomion vuoksi ja ennen kuin asetus N:o 2055/93 annettiin (ks. tämän tuomion 59 kohta), on todettava, ettei Rupert Ecroydilla myöskään ollut oikeutta saada tällaista kiintiötä tämän tuomion vuoksi.

77 On siten syytä vastata kansalliselle tuomioistuimelle, että toimivaltaisella kansallisella viranomaisella ei ollut velvollisuutta myöntää asiassa Wehrs annetun tuomion vuoksi erityisviitemäärää edellä mainituissa tilanteissa oleville tuottajille, eikä sillä myöskään ollut oikeutta tehdä niin.

Toinen kysymys

78 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy tällä kysymyksellä ennen kaikkea sitä, onko asetuksen N:o 857/84, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksilla N:o 764/89 ja N:o 1639/91, 3 a artiklan ja erityisesti sen 1 kohdan viimeisen

alakohdan toinen luetelmakohta pätemätön luottamuksensuojan periaate huomioon ottaen, siltä osin kuin siinä jätetään erityisviitemäärän myöntämisen ulkopuolelle ensimmäisen ennakkoratkaisukysymyksen a—k kohdassa selostetuissa tilanteissa olevat tuottajat.

79 Kuten ensimmäisen kysymyksen ensimmäiseen osaan annettavan vastauksen tueksi esitetyistä perusteluista ilmenee, 3 a artiklan, sellaisena kuin se oli muutettuna asetuksella N:o 1639/91, tarkoituksena oli tehdä mahdolliseksi se, että sellaisille tuottajille, jotka olivat perineet tilan sen luovuttajan antaman kaupan pitämisestä luopumissitoumuksen lakattua olemasta voimassa, voitiin myöntää kiintiö samalla perusteella kuin tilan luovuttajalle itselleenkin.

80 Vaikka oletettaisiinkin näin ollen, että Rupert Ecroyd oli saanut Lyvers Oclen tilan perimällä tai sen kaltaisella tavalla, hän saattoi perustellusti odottaa saavansa kiintiön ainoastaan samalla perusteella kuin tilan luovuttaja.

81 Kyseessä olevassa tilanteessa tilan luovuttajat, eli sekä Ecroyd Limited että Lyvers Oclen omistajat, jäivät joka tapauksessa Slom-kiintiön myöntämisen ulkopuolelle, kuten tämän tuomion 73 kohdassa on esitetty.

82 Edellä esitetyn perusteella on syytä vastata toiseen kysymykseen, että tutkittaessa asetuksen N:o 857/84, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksilla N:o 764/89 ja N:o 1639/91, 3 a artiklaa ja erityisesti sen 1 kohdan viimeisen alakohdan toista luetelmakohtaa siltä osin kuin siinä jätetään erityisviitemäärän myöntämisen ulkopuolelle ensimmäisen ennakkoratkaisukysymyksen a—k kohdassa selostetuissa tilanteissa olevat tuottajat, ei ole ilmennyt mitään sellaista seikkaa, joka olisi omiaan vaikuttamaan asetuksen 3 a artiklan pätevyyteen luottamuksensuojan periaate huomioon ottaen.

Kolmas, neljäs, viides, ja kuudes kysymys

83 Ottaen huomioon edellisiin kysymyksiin annetut vastaukset kolmanteen, neljänteen, viidenteen ja kuudenteen kysymykseen ei tarvitse vastata.

Oikeudenkäyntikulut

84 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Alankomaiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksille sekä Euroopan unionin neuvostolle ja Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on ratkaissut High Court of Justice, Queen's Bench Divisionin 27.10.1993 tekemällä päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

Ecroyd Limitedin osalta

1) Toimivaltaisella kansallisella viranomaisella ei ollut velvollisuutta myöntää asetuksen (ETY) N:o 804/68 5 c artiklassa tarkoitetun maksun soveltamisesta maito- ja maitotuotealalla 31.3.1984 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 857/84, sellaisena kuin se on muutettuna 20.3.1989 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 764/89, mukaan ja erityisesti sen 3 a artiklan 1 kohdan mukaan väliaikaista erityisviitemäärää tämän ensimmäisen ennakkoratkaisukysymyksen a—e kohdassa selostetuissa tilanteissa oleville tuottajille, eikä sillä myöskään ollut oikeutta tehdä niin.

2) Toimivaltaisella kansallisella viranomaisella ei ollut velvollisuutta myöntää väliaikaista erityisviitemäärää edellä mainituissa tilanteissa oleville tuottajille asiassa C-264/90, Wehrs, 3.12.1992 annetun tuomion vuoksi, eikä sillä myöskään ollut oikeutta tehdä niin.

3) Asetuksen (ETY) N:o 857/84, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (ETY) N:o 764/89, 3 a artiklan 1 kohta on pätemätön siltä osin kuin siinä jätetään erityisviitemäärän myöntämisen ulkopuolelle edellä mainituissa tilanteissa olevat tuottajat.

4) Toimivaltaisella kansallisella viranomaisella ei ole velvollisuutta myöntää edellä mainituissa tilanteissa oleville tuottajille erityisviitemäärää ennen sellaisten yhteisön säännösten antamista, joiden tarkoituksena on korjata todettu pätemättömyys, eikä sillä myöskään ole oikeutta tehdä niin.

Rupert Ecroydin osalta

1) Toimivaltaisella kansallisella viranomaisella ei ollut velvollisuutta myöntää asetuksen (ETY) N:o 857/84, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (ETY) N:o 764/89 ja 13.6.1991 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 1639/91, mukaan eikä erityisesti sen 3 a artiklan 1 kohdan viimeisen alakohdan toisen luetelmakohdan mukaan erityisviitemäärää ensimmäisen

kysymyksen a—k kohdassa selostetuissa tilanteissa oleville tuottajille, eikä sillä myöskään ollut oikeutta tehdä niin.

2) **Toimivaltaisella kansallisella viranomaisella ei ollut velvollisuutta myöntää edellä mainitussa asiassa Wehrs annetun tuomion vuoksi erityisviitemäärää edellä mainituissa tilanteissa oleville tuottajille, eikä sillä myöskään ollut oikeutta tehdä niin.**

3) **Tutkittaessa asetuksen (ETY) N:o 857/84, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksilla (ETY) N:o 764/89 ja (ETY) N:o 1639/91, 3 a artiklaa ja erityisesti sen 1 kohdan viimeisen alakohdan toista luetelmakohtaa siltä osin kuin siinä jätetään erityisviitemäärän myöntämisen ulkopuolelle edellä mainituissa tilanteissa olevat tuottajat, ei ole ilmennyt mitään sellaista seikkaa, joka olisi omiaan vaikuttamaan asetuksen 3 a artiklan pätevyyteen luottamuksensuojan periaate huomioon ottaen.**

Edward Moitinho de Almeida Gulmann

Jann Sevón

Julistettiin Luxemburgissa 6 päivänä kesäkuuta 1996.

R. Grass

kirjaaja

D. A. O. Edward

viidennen jaoston puheenjohtaja